

csiga közé erősítették. Így természetesen az együtt mozgó csigák között a zsirozóposztó az egész pályát végigjárja s azt bezsirozza. Szakadt sodronyok sárgarézlemezekkel forrasztatnak össze; a sodronykötelek pedig úgy kapcsoltatnak egybe, hogy azok végükön 1 m. hosszúságban felbontatnak és egybefonatnak.

Az építési költségekre vonatkozólag némi tájékozással szolgálhat a 431. oldalon lévő kimutatás.

Sajnos, hogy Seutter sem a munkabérekről, sem a terepviszonyokról nem ad részletesebb felvilágosítást. Nem említi azt sem, hogy a sodronyok és sodronykötelek áthelyeztetnek-e vagy egy helyen használtatnak-e el.

*Kolossy Imre.*

## Párisi levél.

Tisztelt Szerkesztőség!

Ma még határozottan időelőtti az 1900. évi párisi nemzetközi kiállításon tudvalevőleg szintén képviselt magyar „Erdészet” kiállításáról részletesen beszámolni, ámbár a rendezés munkálatai annyira előrehaladtak, hogy a teljes befejezéstől már csak az az általános és utolsó rendezgetés választ el, mely éppen az összbenyomásra oly rendkívül fontos. Kár volna tehát egy műről írni, melyről még az összhangzásra döntő utolsó ecsetvonás hiányzik; azt azonban már ma is ki kell emelnem, hogy az erdészeti kiállításnak f. é. április hó 15-én megtörtént hivatalos megnyitása-kor a magyar rész a nagy közönség számára látható volt, míg a nemzetközi erdészeti csarnokban képviselt többi nemzet még javában a tárgyak kicsomagolásán és elhelyezésén fáradozott.

A „L'Echo forestier” című francia szaklap egy régebbi számában ugyan röviden jelezte, hogy Magyarország erdészeti kiállítása a többihez képest figyelemreméltó előnyben van, de azért egy szaklap sem foglalkozott még behatóan kiállításunkkal, a mi a fentjelzett körülménynél fogva ezidőszereint még nem is kívánatos. A „Revue des Eaux et Forêts” utolsó száma azonban tárgyalja azokat a tájékoztató közleményeket, melyek a kiállítás alkalmából francia nyelvre lefordítottak és számos idevaló szaklap között szétosztattak. Nem vélek fölösleges munkát végezni, midőn a nevezett lap által közölt tényeket és észrevételeket szóról-szóra

lefordítva tisztelt szaktársaim tudomására hozom. A czikk következően hangzik: Az erdészet Magyarországon. Magyarország 17 francziára lefordított füzetet bocsátott rendelkezésünkre, melyek ezen királyság erdészetét tárgyalják. Horvát-Szlavonországot beleértve 32 millió hektár összterület mellett 9 millió hektár erdőterülettel rendelkezik. Erdőgazdasági téren ott nyilván igen erős mozgalom folyik, mely azonban csak ujabb keletű.

Az erdészeti szakoktatás Mária Terézia parancsára a selmeczbányai bányászati akadémián vette kezdetét, a hol alárendelt szerepet játszott, míg 1808-ban az első erdészeti tanszék felállítjátott. 1846-tól fogva ez a tanintézet a bányászati és erdészet. akadémia czimét kapta; az előadások ott német nyelven tartattak 1867-ben a magyar tannyelvre tértek át és az erdészeti szakoktatás önállóvá lett. Alakot öltött; az új iskola részére épületet emeltek, mely 1892-ben megnyílt. A 287 hektárnyi kis-iblyei erdő tartozékát képezi.

Párhuzamban megalakult 1866-ban a Országos Erdészeti Egyesület, mely fennállásának első évétől fogva sikerrel foglalta el az azelőtti német erdészegylet helyét. Első közgyűlése óta tevékeny részt vesz az ország erdőgazdasági ügyeiben, így sürgette egy erdőtörvény hozatalát és követelte, hogy az erdészeti ügyek a kormány által a központból igazgattassanak, hogy a kincstári erdők a pénzügyi tárczától a földmívelésügyi tárczához áthelyeztessenek, a községi és nyilvános intézetek erdőségei állami kezelésbe véteszenek, továbbá a még mindig a bányászattal kapcsolatos erdészeti szakoktatás különválasztassék s e czélból Budapesten egy, az egyetem színvonalán álló és az összes szükséges eszközökkel felszerelt erdészeti akadémia létesíttessék. Időszaki kiadványain kívül az egyesület népszerű közleményeket is ad ki és terjeszti azokat saját költségén. 1898. év végén több mint 2000 tagja volt, a főváros legszebb részében palotával bír és több mint 250,000 frank ingó vagyonnal is rendelkezik.

Az 1879. évi XXXI. törvénycikkbe foglalt erdőtörvény szentesítést nyert 1879. évi június hó 14.-én, hogy egy év lefolyása alatt életbe lépjen. Főbb momentumai: 1. Az erdők fentartása. 2. Erdei kihágások. 3. Erdősítések. 4. Erdei termények szállítása és egynehány különleges intézkedés.



Elég könnyű dolog törvényeket alkotni, hanem nehezebb azokat alkalmazni. Így a törvény 18. §-a előírja, hogy az állam, a törvényhatóságok, községek, testületek stb. erdősegei 5 év alatt rendszeres gazdasági üzemtervvel birjanak, illetőleg 8 év alatt, ha egészen új felmérés válnék szükségessé. Mennyi éretett el ebből? A 21. §. előírja továbbá, hogy ezek a tulajdonosok kötelesek szakértő erdőtiszteket alkalmazni, hogy az üzemtervnek megfelelő kezelés biztosítottassék. Mi történt erre vonatkozólag? A falopásért kiszabott pénzbüntetések arányban állanak a lopott fa értékével. Mily bizonytalan árszabály! Ezen törvény továbbá az erdősitésekre vonatkozólag oly intézkedéseket tartalmaz, melyeknek eredményeit igen érdekes volna kikutatni; az erdei termékek szállítására vonatkozólag a 178. §. a következő rendelkezést tartalmazza: „Minden földbirtokos tartozik megengedni, hogy idegen erdei termékek bármily miveltési ághoz tartozó földjein, illetőleg magánutjain átszállítottassanak, ha azok az erdőből különben vagy éppen nem, vagy csak tetemesen nagyobb költséggel lennének elhordhatók.” A szállításnál felmerülő károk helyreállítása magától értetődik. Nem jobb ez, mint a különálló földrészeketeken biztosított átjárás joga?

Egy új törvény, az 1898. évi XIX. törvényezikk, szabályozza a községi erdőknek és egyéb területeknek az állam által való kezelését.

Egy miniszteri utasítás 1880-ból általános intézkedéseket tartalmaz az üzemtervekre vonatkozólag és megállapítja az üzemtervek készítésénél alkalmazandó mintatáblázatokat. A tulajdonos szabadon választhatja a neki legelőnyösebb üzemmódot. Mindenestre azonban a következőkre köteles ügyelni:

a) hogy a hozamszabályozás a terület alapján eszközöltessék;

b) hogy a használatok szigorú tartamossága biztosítva legyen stb. (Itt az említett czikk az üzemtervkészítésre vonatkozó utasítás egyes részleteit idézi.)

Az egyszerűség szelleme uralkodjék az utasítások alkalmazásánál és az üzemrendezések Magyarországon kiválóak lesznek; ez az egy azonban még hiányzik, ámde az egyszerű és jó gondolat sokszor utólag jön.

Egy 1883. évi körrendelet így kezdi az üzemtervek egyszerűbb

alakban való felállítását elérni. Az eziránti szükséglet tehát már érezhetővé vált. Az üzemrendezéstől első sorban az erdők jókarbantartását követelve, joggal fáradoznak azon, hogy felesleges részletek elhagyassanak; hanem a lehetőségig a meghatározott vágásforduló minden egyes évében egyenlő nagyságu területnek és közel egyforma hozamoknak a kihasználását ajánlják. Csak az a kérdés még, hogy hogyan kell ezt elérni?

Magyarország 1898-ban Selmeczbányán egy központi és a négy erdőőri szakiskola székhelyein megannyi külső erdészeti kísérleti állomást létesített.

Az ország 20 erdőfelügyelőségi kerületre van osztva. Mind-egyik erdőfelügyelő működési köréhez igen terjedelmes erdőségek tartoznak, 3—400,000 hektár. Ők csak az erdőtörvény alkalmazását biztosítják és nem játszák az erdőkezeléssel megbízott erdőhatóság főnökének szerepét. Működésük, mely a szolgálat szervezésére vonatkozó közleményben körül van írva, kiterjed azon érdekek megóvására, melyek az erdők jókarbantartásához és törvényes kezeléséhez fűződnek. Kiérezni, hogy egy szervezethez tartoznak, mely az ország szükségleteihez alkalmazkodik.

A kincstári erdők szolgálatát, mely az összes erdők köz-igazgatásával megbízott erdőfelügyeletről külön áll, Magyarországon 429, Horvát-Szlavonországban 81, összesen tehát 510 erdőtiszt teljesíti.

A kincstári főerdőőrök és erdőőrök száma Magyarországon 1012, Horvát-Szlavonországban pedig 317. Az állami erdők kiterjedése Magyarországon 1.157,000 *ha*, Horvát-Szlavonországban pedig 293,000 *ha*.

A többi közlemények a következő tárgyakra vonatkoznak:

Utasítás a 10 évenként eszközlendő üzemátvizsgálásokra vonatkozólag; az erdőőri szakiskolák szervezete; az apáczagyaponez elleni védekezés; hatszögekkel való területszámítás; delejtű nélküli szögrakó; szögrakó készülék; hibaosztó műszer.

És végül egy igen érdekes munka Vadas Jenő urnak, az erdőtenyésztés és természettudományok tanárának tollából, mely Darányi Ignác földmívelésügyi minster rendeletére adatott ki és az „Árvédelmi füzesek“ czimét viseli. A magas füz, a törékeny



és fehér fűz, állabokban a folyók árterében, a töltések előtt nevelve a leghibízottabb védőszer a hullámok ellen. Ez a munka kiváló tenyésztési megfigyeléseket tartalmaz.

Ez a rövid, ugyszólván, madártávlatból való áttekintés bizonyítja, mily óriási léptekkel halad ez az ország az erdőgazdaság terén. Kiérezni, hogy ott tevékeny szellem működik: mens agit sylvam. Hol létezik vajjon ez a szellem? a selmeczbányai akadémián, az erdészeti egyesületben, a földmivelésügyi ministeriumban, vagy mind e három fórumon, melyek élén oly férfiak állanak, kik a nemzet erdőségeinek szentelik életüket? Biztos, hogy tisztán a közleményekből a gyakorlat eredményeire nem lehet következtetni, mindamellett felmerül az a kérdés, vajjon nemsokára, egynehány lépés után a gyakorlatban, a magyar erdőgazdaság nem éri-e el azt a fokot, mely a legelsőek közé sorozza!

Idáig a cikk. Igaz, hogy csak ötletszerűen foglalkozik avval az óriási anyaggal, mely a magyar közleményekben fel van halmozva, mindamellett azonban néhány érdekes kérdést vet fel. Főleg azonban azért tartozunk köszönettel a cikk tisztelt írójának, mert a francia szakközönség érdeklődését reánk irányította és így segítségünkre volt abban, hogy erdőgazdaságunkat kiemeljük abból a mély homályból, melyben az a külföld előtt, sajnos, még mindig létezik. Hozzá kell még tennem, hogy a cikkben felvetett számos kérdésre maga a kiállítás, vagy pedig a legközelebb megjelenő kiállítási katalógus megadja a feleletet.

Páris, 1900. május hó 18.-án.

*De Pottère Gerard,*

m. kir. erdész.